

Zdravíme a vítáme pana
F. MAREŠE
Illinois

30¢

TELEFONY:
749-1891
749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

DIENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

STŘEDA, 11. ÚNORA 1987 - No. 161

WEDNESDAY, FEBRUARY 11, 1987

"O zlepšení vztahů"

PRAHA - Československo

Do Prahy přijel na oficiální návštěvu náměstek amerického ministra zahraničních věcí John Whitehead, aby, jak hlásil československý rozhlas, jednal s československými představiteli o aktuálních otázkách současné mezinárodní situace a o možnostech dalšího rozvoje vzájemných vztahů. Podle zpráv z kruhů československých emigrantů ve Vídni však přijel Whitehead do Prahy i s úmyslem setkat se s kardinálem Tomáškem a s obhájci lidských práv, včetně členů Charty 77. Mluví amerického velvyslanectví v Praze nesděli Reuterově tiskové agentuře podrobnosti o plánech pro Whiteheadův pobyt v Praze řekla jen, že bude mít různé diskuse s různými lidmi. Podle zpráv, které přišly přes Vídeň, československá bezpečnost podrobila, v souvislosti s návštěvou, doзору prominentní obhájce lidských práv. Připomeňme, že náměstek amerického ministra zahraničí Whitehead před svou zastávkou v Praze navštívil Polsko, kde se mohl setkat s několika představiteli oposice, včetně Lecha Walesy, kterému dal jeho podnik za

tím účelem volno. Whitehead též položil věnec ke hrobu Jerzyho Popieluszky, katolického kněze, zavražděného důstojníky státní bezpečnosti.

Whitehead, který se ve Varšavě setkal a to až po své schůzce s Walesou, také s generálem Jaruzelskim, řekl novinářům, že Spojené státy a Polsko jsou na cestě ke zlepšení vzájemných vztahů a že polští vládní a straníční představitelé jej ujistili, že političtí vězni, propuštění na amnestii, nebudou znova zatčeni, ani zbaveni zaměstnání.

Po stopách škodlivého záření

Škodlivému záření, které po havárii v ukrajinském Černobylu znepokojilo celý svět, byla v posledních týdnech věnována taková pozornost, že si čtenáři novin, posluchači rozhlasu a televizní diváci jistě oddechnou, až toto téma s konečnou platností zmizí ze zpravodajských relací jakož i ze všech ostatních pořadů. Pro odborníky v oblasti parapsychologie a příbuzných oborů se však málem celosvětová diskuse o zvýšeném radioaktivním záření stala východiskem pro úvahy a pro další výzkum těch druhů záření, které ohrožují zdraví za podmínek, aby se tak řeklo normálních, to znamená v době, kdyby nedošlo k havárii atomového reaktoru v Černobylu nebo kdekoli jinde na světě.

Fyzikové i lékařští odborníci už dávno poukazovali na to, že jak z vesmíru, tak i ze zemské kůry jsou lidé po celý život bombardováni četnými druhy viditelných i neviditelných paprsků. Část jich zřejmě je neškodná, některé druhy jsou v přiměřených dávkách zdraví prospěšné - například sluneční záření, ale jiné jsou lidskému zdraví prokazatelně škodlivé. Ve Freiburgu v jihozápadním Německu se těmito problémy nyní zabývají zvláště intenzivně. Mají k tomu zvláštní důvod. Pohoří Schwarzwald, kde se od nepaměti dolovalo stříbro, vykazuje značně vyšší záření než jiné oblasti Německa. Není na tom nic divného, neboť jako jinde na světě vyskytuje se i tady zároveň s rudou stříbra také smolinec, čili uran. Vsa také za války tady uran těžili.

Otázka by byla, zda zvýšené záření ve Schwarzwaldu neovlivňuje zdraví obyvatelstva. Starousedlíci pochybují o nějakém nepříznivém vlivu, neboť ještě dneska potkáváte ve schwarzwaldských vesnicích čiperné staré staříky ve věku mezi osmdesáti a devadesáti léty. Vysvětlují svou životnost tím, že si pravidelně dopřávají malé až středně velké dávky místní třesňovice, zvané Kirschwasser - takže by snad bylo možné doporučit tento lidový prostředek lahodné chuti i jinde. Možná ostatně, že nepomáhá jen proti záření.

Vědci ovšem vědí své a tak se nyní věnují zvýšenou měrou například podzemním pramenům. V poslední době se zabývají dosud nevysvětlenou schopností proutkařů, kteří s pomocí jednoduché vidlice z větví dovedou objevit vodní zdroje i ve značně hloubce. Zřejmě se jedná o schopnost některých lidí vnímat nějaký druh záření, který vychází z podzemních vodních toků. Otázka by byla, zda toto záření není zdraví škodlivé. Zdá se, že určitá část obyvatelstva reaguje na tento druh záření, neboť bylo zjištěno, že nespavost, migrény a některé jiné potíže u některých osob rázem

Pokrač. na str. 3

Narkomanie pod Rudou hvězdou

V článku, napsaném reportérkou Jennifer Hullovou a otištěném v americkém týdeníku Time, popisuje autorka jak se dnes věci mají v zemích Východního bloku - zemích, kde ještě nedávno nemělo slovo droga v řeči jejich oficiálních místo ve slovníku a tito tvrdili, že sklon k užívání jich je produkt "dekadentního" kapitalismu. Dnes už tomu tak není. Vizme, co jí z Varšavy telefonicky nahlásil její kolega, reportér Kenneth W. Banta.

Nám, kteří vidíme sovětským darebům až do ledví, netřeba vysvětlovat, co se skrývá za tolik hlasitě vytrubovanou kampaní "lidumila" Gorbačova, trefně nazvanou glasnost. Díky jí a moskevským autoritám máme dnes možnost blíže se seznámit se sociálními nemocemi, především s rozsahem problému požívání

drog v Sovětském svazu. V interview, které otiskla moskevská Pravda, ministr vnitra SSSR Alexander Vlasov doznal, že lékařská diagnóza 46,000 sovětských občanů měla jedno společné - dala se na drogy. Vlasov také odhalil fakta ohledně protinarkotické razie "Poppy 86", v níž přes 4,000 obchodníků drogami bylo zatčeno a kolem 250,000 akrů sazenic divokého cannabisu zničeno. "Boj proti narkomanií a zločinnosti s ní spojenou se stal jedním z hlavních úkolů ministerstva vnitra."

Z drog, užívaných v Sovětském svazu jsou to většinou koknar anebo opium, zhotovené ze semen máku a anaši, sovětská "marijuana", vyrobená z cannabisových rostlin. Obě rostou divoce v oblasti Sovětské

Pokrač. na str. 2

zprávy

ZE SVĚTA

MANILA - Filipíny

Komunističtí povstaleci zveřejnili, že mírová iniciativa prezidentky Corazon Aquinové neuspěla a že jejich rozhodnutí nepokračovat v mírových jednáních je dočasné. Prohlášení, podepsané hlavními vyjednávači komunistických teroristů Saturem Ocampem, Antoniem Zumelem a Rodolfem Salasem, vyzývá všechny organizace lidu k vedení útočného a nepovolujícího boje na všech frontách. V prohlášení je za zhroucení mírových jednání obviněna filipínská vláda. Komunističtí teroristé však den před vydáním tohoto prohlášení napadli vládní vojsko a usmrtili pět vládních vojáků. Šéf filipínských ozbrojených sil generál Fidel Ramos prohlásil, že bude tvrdě postupovat proti teroristům, kteří boj zahájí. Hlavní vládní vyjednavatel Teofisto Guingona v rozhlasovém interview řekl, že vláda se pokusí udržet mírové rozhovory s oblastními skupinami. Teroristé též odmítli trvání vlády na tom, aby mírové rozhovory byly vedeny podle reformních programů vytyčených v nové ústavě, kterou před několika dny obyvatelé Filipín tak převážnou většinou schválili.

DAMAŠEK - Sýrie

Vůdce muslimské šítské milice Amal Nabih Berri na tiskové konferenci řekl, že dostal informaci, že Terry Waite, zplnomocněnec anglikánské církve, bude během 24 hodin propuštěn. Waite byl neznámým několik dní poté, co přijel do Libanonu, aby vyjednával s teroristy o propuštění dvou Američanů a dalších unesených cizinců. Berri navíc vyzval muslimské skupiny, aby propustily všechny cizí rukojmí a nabídli se, že bude jménem těchto skupin sjednávat splnění jejich požadavků - to jest zastavení prodeje zbraní Iráku, propuštění Arabů držených v Izraeli, v Kuwaitu, ve Francii, v Anglii a v západním Německu a změna v politice Západu vůči Střednímu východu.

MOSKVA - Sovětský svaz

Z kruhů disidentů přichází zpráva, že z vězení, koncentračních táborů nebo z vnitřního exilu bylo propuštěno nejméně 42 politických vězňů v průběhu jednoho týdne. Propuštění představují široké spektrum zahrnující náboženské i politické aktivisty, spisovatele, odboráře, pracovníky zabývající se lidskými právy a baltické a ukrajinské nacionalisty. K propuštění prý došlo na základě zákona odhlasovaného sovětským parlamentem, což však nebylo zveřejněno. Jmenný seznam propuštěných zjistil v vnitřního exilu propuštěný přední sovětský disident Andrej Sacharov s manželkou Jelenovou, kterým byla telefonicky sdělována jména propuštěných. Docházely i telegramy. Není známo, zda toto propuštění disidentů není částí všeobecné amnestie, o které prý uvažuje vůdce Sovětského svazu Michail Gorbačov. Většina z propuštěných byla původně odsouzena za kritizování Sovětského svazu a za protisovětskou agitaci a propagandu, což se podle sovětských zákonů klasifikuje jako kriminální čin, ne jako politický, v důsledku čehož neexistují úřední statistiky o počtu politických vězňů. Sacharov oznámil, že on sám ví o 700 politických vězňích. Další disident Juri Orlov hovořil o 830 politických vězňích. Sovětský historik Roy Medveděv odhaduje počet politických vězňů mezi 2000-2500, zatímco Anatoly Ščaranský tvrdí, že počet politických vězňů je až 20.000. Někteří pozorovatelé se domnívají, že k tomuto kroku donutil Gorbačova pevný postoj Spojených států a dalších západních národů v otázce lidských práv. Jiní pozorovatelé prohlašují, že propuštění několika politických vězňů je jenom propagační snaha Sovětů získat důvěru Západu. Mezi jinými byl na příklad propuštěn Juri Šichanovič, matematik, který vydával žurnál, zabývající se porušováním lidských práv zvaný Záznam současných událostí a který byl v roce 1983 odsouzen za tuto činnost k 10 rokům těžké práce a ke třem rokům vnitřního exilu. Ve věku 53 let je skoro slepý a ve špatném zdravotním stavu. Další, ku příkladu Josip Terelja,

starý 43 let, činný v ukrajinské uniátské církvi, byl zatčen v roce 1983 za to, že organizoval skupinu, která měla vést kampaň za uznání katolické církve. Po dvě desetiletí byl vězněn v různých věznicích a táborech a psychiatrických nemocnicích.

MOSKVA - Sovětský svaz

Sovětský svaz vyslal do vesmíru další dva kosmonauty Juri Romaněnka a Alexandra Lavejkina, kteří úspěšně spojili své vozidlo Sojuz TM-2 s obíhající vesmírnou laboratoří Mír. Podle zprávy TASS kosmonauti se zdrží ve vesmíru po řadu měsíců a budou provádět různé výzkumy v astrofyzice, medicíně a biochemii. V červenci se k nim připojí sovětsko-syrská posádka.

MOSKVA - Sovětský svaz

Náměstek sovětského ministra zahraničí Vladimir Petrovský naznačil, že Sovětský svaz se cítí volný ukončit svůj jednostranný závazek neprovádět atomové zkoušky, když Spojené státy provedly další atomový zkušební výbuch. Petrovský ale neřekl, kdy Sovětský svaz započne znovu se zkouškami. Spojené státy odmítly připojit se k moratoriu proto, že Sověti nukleární

zkoušky již provedli a také z důvodů modernizace nukleárních zbraní a udržení spolehlivosti těchto zbraní jakožto atomového zastrasovacího prostředku.

KARACHI - Pákistán

Podle zpráv vládních pákistánských činitelů dojde co nejdříve k soudu s arabskými teroristy zúčastněnými na unesení amerického letadla PanAm v září minulého roku, kdy zahynulo 17 osob. Jeden z vládních činitelů ohlásil, že vyšetřování je skoro skončeno a že uvěznění budou předáni ramenu spravedlnosti. Únosci jsou čtyři a pátý byl zatčen o něco později. Budou pravděpodobně shledáni vinnými a popraveni.

PEKING - Čína

Redaktor časopisu Jiannan Literature v Mianyang, Liu De byl odsouzen k sedmi rokům vězení za kritizování čínského socialistického systému. Při soudním řízení byla jeho činnost označena za protirevoluční agitaci. Liu prý byl nespokojen se svým zaměstnáním a proto ze zoufalství hlásal tak zvanou demokracii a svobodu podle vzoru kapitalistických zemí.

Po stopách škodlivého záření...

zmizely, jakmile se přestěhovaly z míst, pod nimiž probíhala trasa takového podzemního vodního zdroje. Někdy dokonce stačilo posunout postel o dva metry dál. Ono je to ale ještě složitější. Nedávno se zjistilo, že evropská pevnina je protkána pravidelnými vodorovnými a svislými neviditelnými pruhy záření, které jsou od sebe vzdáleny asi čtyři metry. Pruhy jsou asi 27 cm široké. Lékař doktor Manfred Curry zjistil, že na průsečíku těchto pruhů dochází k něčemu, nad čím aby se tak řeklo zůstává rozum stát - tam se totiž střídá - a to pravidelně - kladný a záporný náboj. Vysvětlení zatím neexistuje. Jenže bez vlivu na náš život - včetně naší duševní činnosti - prý tyhle průsečíky nejsou... A vůbec špatné to má být v případě, že se takový průsečík oněch tajemných pruhů záření dostane do místa, kde je pod povrchem nějaký vodní zdroj.

Jako kdyby to nestačilo, zjistilo se v poslední době, že většina elektrických spotřebičů vysílá také neviditelné paprsky, které zdraví zrovna neprospívají. Zvláště škodlivé jsou televizory, především barevné. Takže hlavně dětem se nedoporučuje v blízkosti a dlouho před nimi vysedávat.

Na Západě se rychle šíří móda kuchyňských sporáků vybavených mikrovlnami, kde se maso upeče v okamžiku. Jenže tyto spotřebiče vysílají mikrovlny nejen směrem na připravený masitý oběd, nýbrž také do místnosti. A tak už jsou známy případy, kdy se jejich vlivem zastavila činnost voperovaných stimulatorů srdeční činnosti. Ted' se tedy zkoumá neviditelné záření vysavačů, kuchyňských robotů, všelijakých vařičů - zkrátka málem všeho, co je poháněno proudem. Výrobci elektrických zařízení z toho ovšem žádnou radost nemají a velmi ochotně podporují hlasy, které tvrdí, že se to s tím neviditelným zářením nehorázně přehání.

Dotěrní výzkumníci začali už také důkladně prohlížet stěny domů a zjistili, že například cihly z některých druhů hlíny září tak silně, že není divu, když si obyvatelé stěžují na nejrůznější potíže a lékaři nemohou zjistit, odkud se berou.

Tak jako se v 19. století začali lidé bát svého okolí, co byly objeveny všudypřítomné bacily a bakterie, dostává člověk dnešní doby děs z neviditelných paprsků, které na něho mohou zaútočit ze země, ze stěn domů, z podzemních pramenů, z jakéhokoli elektrického přístroje. A nádevkem také z reaktoru v Černobylu.

Starí schwarzwaldští horalé, kteří už přežili Hitlera a dvě světové války, se pro jistotu i nadále drží třesnovice. Oni by jim vědci zatím stejně jiný prostředek nabídnout nemohli. Mohlo by se ostatně stát, že i freiburské vědci se k tomuto osvědčenému způsobu léčení různých potíží a neduhů přidají. Já už jsem zkušební léčebnou kúru zahájil a účinky se zdají být povzbudivé. Na další Černobyl by Kirschwasser jistě nestačil, na schwarzwaldské záření snad ano.

RF E

Czechoslovak Daily Herald

Established 1891

The Denni Hlasatel

6426 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402

Tel.: 312-749-1891 and 749-1898

Second class postage paid at Berwyn, Ill.

Published Tuesdays, Wednesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (Ceny předplatného):

DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)	SUNDAYS ONLY (nedělní pouze)	KANADA: in U. S. dollars
3 months 70.00 dolarů	16.00	3 months 25.00 12.00
6 months 38.00 dolarů	19.00	6 months 45.00 22.00
12 months 72.00 dolarů	35.00	12 months 85.00 40.00

Za změny adresy počítáme 1 dolar. Nepodepsané příspěvky nevracujeme. Denni Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny etnace, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se musí zdržet s uveřejňováním článků zločinných. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslané rukopisy se nevracují.

OVERSEAS:
in U. S. dollars

3 months	26.00	15.00
6 months	50.00	25.00
12 months	100.00	50.00

Napsali - řekli

"Gorbačov hraje dvojakou hru; zahálil (viz Sacharov atd. Red.) Železnou Oponu jinou, hebkou, utkanou ze slov a gest. Je však na Západu, aby viděl nového sovětského diktátora takovým, jakým opravdu je. Gorbačov je daleko toho, aby přispěl sebemenším sovětskému systému útisku. Naopak uznává, že je třeba jistých změn, aby se tento systém udržel.

Sovětský svaz se zoufale pídí po západním kreditu, obchodu, technologii a vědeckém 'věz jak', toho všeho je živelně zapotřebí sovětskému vývoji. Stávající tlak Západu na Moskvu, aby dodržovala zásady lidských práv, však až posud uzavření takových svazků bránil. Gorbačov je první sovětský předák, který si je vědom těchto skutečností a důležitosti západního veřejného mínění. Je ochoten učinit vše (s co nejmenším počtem ústupků), aby je ovlivnil a dosáhl svého. Jak daleko půjde, to závisí na Západu, jakou odezvu ta jeho gesta vyvolají."

Anatoly (dnes Natan) Šaranský,
t. č. v Jeruzalémě

Infekce nacismem mezi mládeží?

Bratislavská PRAVDA uveřejnila koncem listopadu zprávu o dvou procesech v Berouně. V obou případech stáli před soudem mladí lidé, kteří se provinili propagací nacismu, vandalstvím a výtržnictvím. V tom prvním šlo o dva sedmnáctileté chlapce, kteří v předvečer 1. května ničili v Osově prvomájovou výzdobu. Jeden z nich měl opasek s velkým hákovým křížem. Druhý případ byl vážnější. V červenci vytrhali v Loděnicích před Husovým památníkem dva mladíci - dvacetiletý a čtyřicetiletý - květinovou výzdobu a na jejím místě pak vytvořili z pivních lahví obrovský hákový kříž. Byli odsouzeni na dva a jeden rok vězení nepodmíněně. Jeden z pachatelů byl členem "brigády socialistické práce" a členem Socialistického svazu mládeže. Je pozoruhodné, že velké české deníky o procesech nereferovaly.

Penzijní pojištění z ČSSR

Koordinator České sociální pomoci v Německu, ing. Peter Fischer oznamuje, že v záležitosti započítání penzijního pojištění našich krajanů z Československa dostal dostatečné množství případů, aby mohl akci uzavřít. Materiál předal 22. ledna t.r. příslušnému právníkovi k dalšímu vyřizování. O průběhu jednání Vás budeme informovat. (r)

KOHOUT TO TREFIL!

Ve "Zvonu" napsal známý komik Jára Kohout článek "Komik" - a článek končí takto: "Právě jsem dostal dopis z čs. konsulátu, že mě nedají vízum. Nevadí, oni by se ke mně zachovali, jak se špatně zachovali k Voskovecovi a Werichovi. To se divím! Přeci V a W udělali před válkou tolik dobrého pro propagaci komunismu!" - Velmi správná připomínka. Dalo by se jen dodat: tak jako mnoho jiných, tak zvaných salonních komunistů a levičáků. Ovšem i dalších souputníků, kteří si dnes tak naříkají na nevděk rodné strany... a od Haška až po tajemníka ústředního výboru se dávají pro své hrdinství oslavovat.

Videašské svobodné listy

TEL AVIV - Izrael

Izraelské válečné lodě zadržely nákladní loď Maria R, registrovanou v Hondurasu, která plula z Kypru do Libanonu. Padesát pasažérů bylo vzato do vazby na základě podezření, že jde o palestinské bojovníky. Izrael se snaží zabránit členům Organizace pro osvobození Palestiny - PLO, znovu si vybudovat mocnou základnu v Libanonu. Kontraadmirál Avraham Ben-Shoshan řekl, že všech 50 se vzdalo bez odporu a že s nimi bylo zavedeno vyšetřování.

ISLAMABAD - Pákistán

Sovětská a afghánská vládní vojska se zmocnila horského průsmyku ve východní části Afghánistánu po tvrdých bojích s afghánskými bojovníky za svobodu. Bojů se zúčastnilo více než 10.000 sovětských i afghánských vládních vojáků. Ztráta tohoto průsmyku Sinakai v provincii Paktia je velkou ranou pro afghánské bojovníky za svobodu, protože tímto průsmykem jim byly dodávány zásoby z Pákistánu.

CURYCH - Švýcarsko

Americký žurnalista Gerald F. Seib, který byl v Iránu držen po šest dní ve vazbě na základě obvinění ze špionáže, byl iránskými autoritami propuštěn na svobodu a bylo mu dovoleno odjet.

Ve Švýcarsku byl uvítán svojí ženou a zástupci švýcarského ministerstva zahraničí a amerického vyslanectví.

Ekologická katastrofa

25 tisíc litrů topného oleje a nafty vyteklo z podzemního zásobníku podniku POLYGRAFIA v Praze-Zličíně do skladové haly a odtamtud do širokého okolí. K zamezení průniku do spodních vod, kanalizace a blízkého chovného rybníka byli k záchranným pracím povoláni i vojáci pražské posádky. Podle tvrzení úředních míst byly následky havárie bez následků likvidovány - přesto byl vydán zákaz odběru pitné vody ze studní.

ZPRÁVA ZE SPARTY

Sparta hledá manažera klubovny

Na mimořádné schůzi výboru Sparty manažer klubovny Lád'a Gajda dal výboru na vědomí, že od 1. března nemůže zastávat funkci manažera naší klubovny.

Výbor Sparty jeho resignaci přijal a nyní hledá nějaké zájemce, kteří se nebojí práce a umí také vařit.

Žádosti adresujte na Sparta Clubhouse, 5700 W. Cermak Rd., Cicero, IL 60650, anebo o bližší informace zavolejte pokladníka Sparty Jarda Fajkuse 312-668-7213.

11. února 1987

DENNÍ HLASATEL 3

1982 11. ÚNOR 1987

Vzpomínka

Smutné vzpomínky nám přináší tento den, neboť je tomu již 5 let co nás navždy opustila naše milovaná maminka, babička a prababička paní

FRANCES P ERNICKA

Berwyn, Illinois
a nyní spí svůj věčný sen na hřbitově Mt. Auburn,
ve Stickney

Něžnou vzpomínku věnují:

syn Joe (Marge), Libbie - dcera,
vnoučata a pravnoučata

pod Rudou hvězdou ...

Střední Asie. Máky se kromě toho pěstují normálně a to hlavně pro farmaceutické účely. Sovětský přístup k jednání s uživateli takových drog spočívá v trestání jich. Podle nového zákona mohou být mladiství karcerováni v policii řízených nápravných střediscích a to až na dobu dvou let.

Z toho, co z Varšavy ohlásil reportér Timu Banta, lze soudit, že po této stránce nejsou na tom v ostatních zemích Východního bloku o nic lépe. Ještě v r. 1980 bylo Polsko jedinou zemí ve Východní Evropě, kde se o užívání drog veřejně diskutovalo. Dnes jen v Bulharsku, Rumunsku a ve Východním Německu se o tom mluví. V Maďarsku odborníci odhadují počet narkomanů na 30,000 až 50,000. V Polsku jeden z desíti mladistvých užívá narkotik, alespoň příležitostně.

Země Východní Evropy, ležící podél hlavní dopravní cesty ze Středního Východu a Turecka na výnosné trhy v Západní Evropě, jsou onomu zlu vystaveny nejvíce. V Jugoslávii, která jak víme, není částí sovětského bloku, 40 procent všech usvědčených z pašování narkotik jsou cizinci.

A copak asi u nás doma?

Bohužel o nic růžovější než u sousedů. V Československu značně adiktivní drogy jsou snadno k dostání. Víc než 90 různých druhů prášků, tišitelů bolesti, lze koupit bez lékařského předpisu. Adikti míchají drogu ve vodě a připraví si tak koktejl, kterému říkají "perník" (zde gingerbread). Proč zrovna "perník", je těžko uhadnout; snad proto, že se droga pere, anebo proto, že to s jedním pere, když si dá hlt oné žbrandy. I to je možné, naši lidé jsou světově známí svými sklony k humoru,

včetně šibeničního.

V Polsku mají také svůj "perník"; nazvali jej kompot a začali s ním před šesti léty, aniž by věděli, že jde o adiktiv. Dnes je problém narkotik v Polsku nejvážnější. Podle odhadu 200,000 až 600,000 polských občanů (z celkového počtu 37,5 miliónů) podlehllo tomuto zlu, většina jich mladší 25 roku. Většina se chytila kompotu, který je v podstatě heroin získaný kombinací domácích chemikálií s makovými stvoly. Vřící směs produkuje nahnědlou tekutinu, která, vstříknuta pod kůži, přivodí potentní intensitu. Varšavský sociolog Anton Bielewicz k tomu dodává: "Denně jich přibývá a konce toho vidět není."

S úmyslem sjednat nápravu podnikla polská katolická církev nejen krok Dala mimo jiné natisknout plakáty na toto téma a rozmístit je po celé Varšavě a v blízkých vesnicích. Na plakátech je napsáno:

Páté přikázání Boží zní: Nezabiješ!

Církevní představitelé dále uvažují o uvalení sankcí proti prodejcům drog. Otec Boguslav Bijak z Varšavy o tom praví: "Je možné, že takovým lidem bude odepřen křesťanský pohřeb."

*

S opožděním přistupují východoevropské vlády k zaujetí příslušných opatření, nutných k učinění přitřže v této věci. V Maďarsku zůstali kontrolu distribuce léků, zatím co Československo nedávno rozmnožilo řady těch, kdo se postavili za kampaň Spojených Národů namířenou proti prodeji drog. V Polsku v tomto roce hodlají věnovat za tím účelem 20 miliónů dolarů, dvojnásobek loňského obnosu.

Richard Hanzlík

F. LEHNEOVÁ

Proti vůli rodičů

(INGEBORG)

Náhle povstal. Stál před ní, dýchaje těžce a poloobrácen k ní zády.

Nechápal — jakou moc měla ta dívka nad ním! Chtěl odejít, utéci z její blízkosti. A přece ho zde držela tisícírá pouta!

Yva přistoupila tiše k němu — její rty dotkly se jeho tváře nesměle, ostýchavě. Tázala se sladkým hlasem:

„Bolí to ještě?“

„Yvo —!“

S přidušeným výkřikem uchvátil ji do náruče.

„Yvo, ty —“ a přitiskl svá ústa na její rty!

Zachvěla se po celém těle. Potom se hořce rozplakala. Zakryla si obličej oběma rukama.

„Bože, co jsem to udělala!“

Zadržel vzpírající se dívku pevnou, mužnou rukou.

„Copak, má Yvuško?“ a hladil jí tvář, po nichž stékaly slzy.

„Ne, ne, ne . . .“

Vyprostila se z jeho náruči.

„Můj bože!“ vzdychla. Celé její tělo zachvělo se hlubokým studem. Nyní nebyla s to pochopit, co učinila. — Že políbila muže, který se choval vůči ní podnes úplně cizí. Ale bylo v ní něco, něco přemocného, co ji přímo přinutilo, aby provedla ihned myšlenku sotva se zrodil. . . Milovala tohoto muže celým svým citlivým srdcem. Milovala ho, od okamžiku, kdy ho poznala, od prvního spatření!

Stáhl ji ruce s obličje. Držel ji však stále v náručí pevně.

„Ty . . . Ty . . . proč pláčeš? Neplač již — nemohu vidět slz — ty — roztomilá!“ —

„Chtěla jsem napravit křivdu, již jste nemohl zapomenouti,“ zajíkala se s tvář znachovitou až po kořínky vlasů.

„Protože jsem nechtěl zapomenouti! Vždyť jsem tě miloval. Právě proto udržoval jsem uměle svůj hněv. Nyní však jsem zapomněl na vše, co se událo mezi námi zlého . . .“

Objal ji znovu.

„Yvo, sladká Yvo — miluješ mne?“

Přikývla a usmála se skrze slzy.

„Kdybys věděl, jak tě miluji — ty drahý, zlý hochu!“

Bezděky počala mu tykat. Hleděli na sebe blaženě.

„Proč jsi však mne i sebe tak trápil? Byla jsem mnohdy nešťastná!“ řekla tiše.

„Ano, máš pravdu — proč? Teď však jsi má. Nemluv již o tom. Je to za námi, pohřbeno se starým rokem. A nový začíná tak šťastně, jak jsem si představoval v nejblaženějších snech. A teď se dej libati, milovaná!“

Přivřela oči, položila mu ručky kolem šíje a dala se zlíbat jím, který byl blažeností jejího srdce.

„Nyní máš domov, má Yvo, u mne —“ zašeptal. Přikývla a skryla blavinku na jeho hrudi.

„Teď budeš brzy mou milovanou ženou — Jako má žena musíš se však zříci jeviště,“ pravil vážně.

„Pro tebe učiním víc!“ odvětila vroucně. „Vždy se podrobím tobě.“

Šňal s malíčkem nádherný brilantový prsten. Ozdobil jím její ruku.

„Tímto prstenem připoutávám tě k sobě. Žádná moc světa nás nerozloučí,“ prohlásil slavnostně. Stín stesku přelétl jejím obličejem.

„Milo, nezapomínáš však na rodiče? Dověděla jsem se od baronky, že tvá matka má s tebou jiné plány.“

„Přenech veškerou starost mně, miláčku! Miluj mne a zůstaň mi věrná. To je mi nejhlavnější. O ostatní se nestaraj! Všechny obtíže překonám!“

Yva pojednou se zarazila, jako by naslouchala.

„Tiše — myslím, že někdo přichází! Odejdi nyní, nejmilejší, a nech mne okamžik o samotě. Nechci

Pokrač. na str. 5

Rudolf Medek

ANABASE

Pokračování z minulého dne

„Bratři,“ řekl mírně a pokynul jim rukou, aby se utišili a zůstali sedět.

Vzhledli k němu trochu překvapeně.

„Snad nás nešpehoval . . .“ šeptl Vojta Baroch. Ale i on se zastýděl za tuto myšlenku a shledal, že je to nemožné. Příliš dobře se všichni znali navzájem.

„Co je, bratře poručíku?“ ozvalo se.

„Mám vám něco důležitého sdělit,“ řekl Horáček. „Něco o veliteli roty . . .“

„O bratru kapitánu Skálovi . . . Jak se mu daří?“ optal se Bobrujčan.

„Nevím, jak se mu daří. Snad dobře. Snad méně dobře . . .“ začal Horáček opatrně. „Posílá vám psaní. Mám vám ho přečíst?“

„Chudák bratr kapitán . . .“ řekl kterýsi hlas. Měli ho přece jen rádi, pomyslel si poručík. Jak ho asi budou soudit?

„Přečtu vám tedy jeho dopis. Jsem rád, že tu jste pohromadě a že to není na cvičišti. Aspoň mi můžete říci, co si o tom myslíte.“

I četl:

„Bratři! Odcházím do ruské armády . . .“

Několik chlapců vyskočilo se svých míst a přiblížilo se k Horáčkovi. Všichni byli vzrušení. Zašeptali.

Horáček počkal chvíli a potom pokračoval, když se ztišili:

„Vím, že se najdou někteří, kdo mi to budou mít za zlé. Snad promluví i o tom, že nepěkně opouštím rotu v těžkých dobách. Snad řeknou, že jdu za lepším. A snad řeknou dokonce něco o zradě. Ale to vše byla by jen křivda. Jdu za Kulikovským, za Vojcechovským. Namítnete, že to jsou Rusové a že je jejich právo, bití se za svoji věc. Ale já shledávám věc Ruska také věcí naší i svojí. Odcházím od vás, ne abych vás zradil, ale abych nezradil díla, jež jste vy začali a jež by mělo být slavně dovršeno, už také proto, že je to vaše dílo. Vím a jsem o tom přesvědčen, že tu budou hovory o Kolčákově. Ale mně nejde o Kolčáka. Dnes Kolčák, zítra jiný. Žádný z těchto vojáků nemůže být horší, po mém soudu, než lidé z Črezvyčajky. Než moskevský sovět. Jsem přesvědčen, že vše závisí jen od armády. Jen armáda, bude-li naplněna duchem spravedlivého boje, dokáže obnovu Ruska, nějaký Kolčák. Nic nehledám u Kolčáka, nic od něho nechci. Přišel jsem do Ruska a zamýšlel jsem si tuto zemi a tento národ na první pohled. Vím o jeho bédách i o jeho nemocech. A přece nemohu se ho štítit. I kdyby byl stížen malomocenstvím. Miluji je, zemljáčky, ať jsou, jací jsou. Chci se bití za jejich zemi. Je to země slovanská. Proto i moje. Chci se bití pro ni jako prostý bojovník. Nejedu nikam do štábu. Jedu na bojiště. Ke generálu Kapelovi. V jeho oddílu bojují Votkinsci a Iževci. Ruští dělníci. Protibolševici. Dal jsem slib, že budu bojovat pro spásu Ruska. Mohu jej splnit dnes, aniž se zprovněním svému národu, svému vojsku, ba i své rotě. Náš československý boj je dobojován. Ale není dobojován náš boj slovanský. Slované, a Rusové zvláště, uměli bojovati, obětovati se také pro druhé. Říká se tomu altruismus a není slavnějšího altruismu nad altruismus ruský. Při tom se mluví o slovanském altruismu. Slované — nejsme také my Slované? Nemluvívali jsme o tom ze všech slovanských národů nejhlasilěji? Nejnadšeněji? Mluvívali jsme o tom snad jenom proto, že jsme od Slovanstva mnoho čekali? A přestáváme o tom mluvit, když máme Slovanstvu také sami něco dávat? Obětovati? Slyšel jsem mnoho a mnoho skeptického vůkol sebe v poslední době. Čechové v posledních letech vůbec považují za lepší a vznešenější, mluvili skepticky. Vypadá to jako taková anglická vznešenost a moudrost. Ale já jsem viděl na vlastní oči, že základy nedělá skepse, ale víra. Ba i to sprosté slovo: nadšen! To přenáší hory. A proto i přes všecku skepsi věřím stále ještě, že naše věc v Sibiři není ztracena. Proto chci jít a bití se pro ni. Protože to je i věc ruskou. A protože věřím, že nebolševické Rusko bude i silou a oporou mé vlasti, beztlak ve světě osamoceně, mladé, málo známé, vydané nepřízní a neznalosti světa. Neboť na koho se chce opřít v nejbližší budoucnosti? S Polskem máme spor o Těšínsko. Jugoslavie je vyčerpána válkou a

vnitřními starostmi. Francie nemá s námi hranic. Itálie nás měla ráda za války, ale po válce nebude mít zájmu na silení slovanských států. A my přece budeme jistě spojenci Jugoslavie. Anglii jsme svým vystoupením zachránili před invází Němců nebo bolševiků do Asie, do Indie a do Číny. Až odtud odejdeme, ztratíme pro ni na ceně a nebudeme pro její zájem znamenat téměř nic. Jednoho dne budeme státí ve světě bezmála sami a sami. Němci půlkruhem kolem nás, Němci

i ve vlastní zemi. Pak Maďaři. A s Poláky se snad dohodovíme. Ale dohodoví se Poláci na jedné straně s Německem a na druhé straně se Sověty, jež jich nenávidí? Nedohodoví by se Poláci spíše s Ruskem, s demokratickým Ruskem, jež by jim ponechalo neodvislost, ale jež by s nimi, s námi, s Rumuny, s příštím Bulharskem a s Jugoslavií vytvořilo moc, jež by byla rovnováhou Evropy? Snad se mi vysmějete, bratři, že myslím na takové věci — já, voják, velitel roty, malý kapitán, ztracený ve velké armádě. Ale vidíte, že na ně musím myslet, rozhodl-li jsem se, jít do boje, o němž musím vědět, proč ho, chci podstoupit. Ano, chci bojovati pro Rusko! Chťel bych s armádami ruskými stanouti pod Moskvou a posléze zatknouti, třeba právě já a první, ruský národní prapor na cimbuří Kremle. Ve všech osvobozených i starých státech světa vlaje dnes jejich národní prapor. Rusko má jen jeden Kreml, kde vlaje dnes vlajka podivná, neruská, zatknutá tam neruskými lidmi. Chťel jsem po Rusku, aby bojovalo i pro nás, aby u nás mohla zavláť naše vlajka. Naše vlajka u nás vlaje — a je to také dilem ruským, nejen našim. Nechci nic víc, než pomoci, aby ruská vlajka vlála v Moskvě. Řeknete mi: blázne, všechno je hezké, ale když Rusové sami nedbají, zrazují sami sebe, jak mi jednou u hrobu drahého Švece řekl Budecius. Nedbají? Snad mnozí nedbají. Ale jsou, kdož dbají a kdož proto prolévají krev. S těmi chci jít — s nikým jiným. A že musím jít proti bolševismu, který se nazývá bolševismem ruským? To znamená, jít i proti mnohým lidem ruským? Vy sami musíte jít proti bolševismu — i když je to bolševismus český. Naši doma musí jít proti bolševismu maďarskému. Celý svět musí jít proti bolševismu. Jdu tedy proti bolševismu — a pokračuji jen v tom, co jsme začali. Nedělám nic nového, nepodnikám nic na vlastní pěst. Je to vaše pěst, již pozdvíženou, nechali jste klesnout. Ale nevyčítám vám nic. Snad někteří cítíte jako já. Snad mnozí nemyslíte na nic jiného, než na domov. I tomu rozumím. Vykonali jste zde dílo, jež by nebylo svedlo ni žádné vojsko na světě. Dostalo se vám nevděku. Vím to. Ale od koho? To že je ruský národ? Vyčtete mi, že jsem vás opustil. Ne — neopustil. Odešel jsem od své roty — ale odcházím na její frontu. Vy pojedete domů přes Vladivostok. Já se toužím vrátit domů přes Moskvu. A nevrátím-li se, v čem se budu lišit od ostatních, kteří se nevrátili? Vaše věc zvítězila. Ale musí zvítěziti i naše věc. Vaše, moje, i Ruska. Proto nemějte mi to ve zlé. Neutíkám do pohodlí, ani do blahobytu. Neutíkám od povinnosti boje a strádání. Nebojím se ničeho. Vy to přece sami víte nejlépe a nemusím vám o tom dlouho mluvit. Odevzdávám pouze rotu Horáčkovi. Buďte mu věrni a mějte ho rádi . . .“

Tady Horáček přerušil své čtení. Nemohl do-
bře dále.

Ale bylo ticho. Nikdo ani nedutal.

Seděli tu nyní všichni kolem něho, někteří i na zemi, jiní na prýčnách i na stole, hlavy svěšeny, a pozorně naslouchali.

Horáček tedy mohl dokončiti:

„Nehněvejte se na mne, že jsem nepřišel před vás, rozloučiti se s vámi přímo. Je mi třeba srdce odhodlaného a tvrdého. Přiznávám, že nevím, jak by mi bylo před vámi. Snad bych i zabědoval, že mám jít od vás, od nichž mne vždy dovedla jen rozloučení nějaká ta rána. Vaše cesta ukazuje vám k východu. Moje k západu. To znamená, že se můžeme sejít v Praze. A něco mi říká, že se sejdeme. Proto ne sbohem, ale na shledanou! Váš kapitán Skála, velitel roty.“

Dočetl.

Chvíli bylo ještě hluboké ticho. Ale Vojta Baroch ho dlouho nesnesl.

„Zabijou ho . . .“ šeptl posmutněle.

„Zklamou ho . . .“ řekl Hájek.

„A všechno nadarmo . . . všechno nadarmo . . .“ ozval se jiný hlas.

„Ale moloděc je!“ zabrumlal Hofírek.

Pokrač. zitra

V JEDNOM SPOLEČENSTVÍ

Denní SEZNAM SVATÝCH

12

Slavky

11. února

Sv. Řehoř II.
(Papež z VIII. století)

V roce 726 byzantský císař Lev III. Isaurský vydal v Cařihradě tzv. obrazoborecký dekret, který nařizoval, že mají být zničeny všechny posvátné obrazy a sochy a že bude odsouzen ten, kdo by je uctíval a ukrýval. Během tohoto náboženského boje, který trval skoro celé století, byly zničeny a rozchváceny nepřečetné poklady křesťanského umění.

Je sice pravda, že na smyslově založeném a fantasii nakloněném Východě se kult obrazů a soch často zvrhl ve skutečné modlářství. Bylo tedy snad ničení obrazů a soch, přikázané císařským výnosem, tvrdé, ale v podstatě správné opatření?

Odpověď na tuto otázku dal papež Řehoř II., rodem Říman. Obrazoborectví je nedovolené počínání. Není tedy dovoleno ničit viditelné symboly víry, neboť ty jsou samy o sobě nevinné, ba přímo svaté, jelikož jsou určeny ke slávě Boží. Není správně vést boj proti hmotným předmětům. Ten má být veden pouze proti bludu v jeho morálních kořenech. A především nelze dovolit, aby do otázky náboženského řázu zasahoval císař, neboť o té může pravoplatně soudit jen církev. Nejen církev, nýbrž i (světští) historikové považují Řehoře II. za největšího papeže VIII. století. Rozvinul opravdu neobvykle bohatou činnost ve všech oblastech. Jasným důkazem toho jsou, mimo jiné, i četné náboženské a kulturní stavby, které vyrostly v Římě za jeho pontifikátu.

Dal znovu vybudovat benediktinský klášter v Montecasinu, který před 140 lety pobořili Langobardi. Přijímal v Římě poutníky z celé Evropy a sám posílal schopné a horlivé misionáře do severních zemí. V dějinách církve byl z nich nejdůležitější saský mnich Winfrid, kterému papež Řehoř II. udělil v Římě biskupské svěcení a dal mu jiné, křesťanštější jméno Bonifác (přeloženo Dobroděj), v němž je obsaženo i přání a naděje v jeho činnost. Sv. Bonifác je skutečně považován za apoštola Německa, za prvního a nejšťastnějšího hlasatele evangelia v oblastech za Rýnem, v údobí po stěhování národů.

Svou moudrost a papežskou autoritu však sv. Řehoř dokázal obzvláště v obrazoboreckém sporu. Dal najevo, že je skutečně rázným odpůrcem tzv. „cesaropapismu“, tj. staré a nikdy zcela nevyhaslé snahy světské moci podřídit si a pollačit náboženskou autoritu v otázkách víry a křesťanského učení. Řehoř II. hájil a obhájil především křesťanské umění. Zachránil je před zkázou a otevřel mu nové, rozsáhlé obzory, neboť církev tím, že přijímala umění s otevřenou náručí, poskytovala mu také ochranu, povznášela je, zvelebovala a ote-

virala dokořán dveře jeho budoucímu velkolepému rozkvětu, který můžeme sledovat od ravennských mosaik až po Michelangela, od Giotta až po Tintoretta a od Donatella až po Canovu.

Dnešní doba musí být tedy vůči Řehoři II. uznalá a vděčná. Veliký papež zemřel v roce 731. Teprve po jeho smrti další nástupce na Petrově katedře odsoudil s konečnou platností obrazoboreckou herezi.

12. února

Sv. Damián
(Mučedník ze III. století)

Dnešní únorový den byl tradičně vyhrazen památce Sedmi svatých zakladatelů řádu Služebníků Panny Marie, zasvěceného Matce Boží Sedmibolestné. Nový všeobecný kalendář však přeložil jejich svátek na 17. února, výroční den smrti jednoho z nich, totiž sv. Alexeje (Alexia) Falconieriho. Chceme-li si dnes připomenout jiné světce, musíme si vybrat některého z těch, kteří v římském martyrologiu následují po sedmi výše uvedených florentských světcích.

Jeden z nich je sv. Damián, o kterém zmíněné martyrologium říká, že byl vojákem a mučedníkem. Někdo by mohl namítnout, že je znám i jiný, slavnější sv. Damián, který byl bratrem sv. Kosmy nebo Kosmase, čili jedním ze dvou legendárních svatých lékařů, kteří dali podnět k tolika literárním výtvorům a především uměleckým dílům.

To je pravda a my je také připomeneme, ovšem v den, který je jim zasvěcen. Tímto dnem bude ale až 27. září a při té příležitosti si pohovoříme hlavně o prvním z obou bratrů, totiž o sv. Kosmovi, jehož uctívání se více rozšířilo.

Jméno Damián – s ženským tvarem Damiána – je jistě málo běžné, ale není ani zcela neobvyklé. V Itálii mají několik významných osobností tohoto jména. A kromě obou legendárních bratrů máme i dnešního Damiána, který ale není spojován s žádným jiným světcem. Byl ještě i jiný sv. Damián, jehož památka připadá na 12. duben. Ten byl v VIII. století biskupem v Pavii a proslavil se zejména svou obětavou láskou k chudým a nemocným, zvláště k malomocným.

O dnešním sv. Damiánovi toho víme jen velmi málo. Říká se, jak jsme už naznačili, že byl voják a mučedník. Jmenuje ho tzv. „Jeronymiánské martyrologium“ (Martyrologium Hieronymianum), ale je znám i starý rukopis, podle kterého zahynul v egyptské Alexandrii, spolu se svými syny Modestem a Ammonem. Ještě jiný rukopis opět uvádí jako místo jeho smrti Karthago a nezmiňuje se o jiných spolumučednících. Nejistotu zvyšuje ještě více další fakt. Zdá se, že v oné době žil i jiný Damián, který je zaměňován s dnešním světcem a který byl římským mučedníkem, jehož tělo bylo později nalezeno v katakombách sv. Kalixa a převezeno do Salamanky ve Španělsku. Ale ani o tomto druhém Damiánovi nenašli odborníci žádnou spolehlivou zprávu.

Františkáni si při vyslovení jména sv. Damiána možná vzpomenou na jemu zasvěcený kostel a malý klášter mezi olivovými háji poblíž Assisi. V tomto chudém klášteře se totiž spolu se svými družkami zasvětila Bohu sv. Klára, mladá dívka, která následovala příklad sv. Františka, zvolila si absolutní chudobu a zcela se oddala světu. Byla první řeholnicí druhého františkánského řádu nazvaného jejím jménem, čili tzv. Klarisek.

Ale kterému sv. Damiánovi byl vlastně zasvěcen kostel v okolí Assisi? Dnešnímu? Na tuto otázku nedovedeme s jistotou odpovědět. Snad odpoví přesněji někdo jiný, učenější než my.

Ej, lučka, lučka zelená, [: roste na ní tráva, :]
ej, lučka, lučka zelená, [: roste na ní tráva vysoká.]

„Pojďme my na ní, sestřičko, [: našinem travíčky, :]
pojdme my na ní, sestřičko, [: našinem travíčky raníčko.“

Díval se na ně z hradu král, [: díval se na ně, :]
díval se na ně z hradu král, na své pachole zavalat:

„Vstávej, pachole, stroj koně, [: pojedem na hon, :]
vstávej, pachole, stroj koně, pojedem na hon do pole.“

A když na louku přijeli, [: a když přijeli, :]
a když na louku přijeli, vrané koníčky zadrželi:

„Kdo vám tu trávu kázal žít? [: kdo vám tu kázal, :]
kdo vám tu trávu kázal žít? jedna musíme mají býti!“

„Kázal nám otec ať máti, [: kázal nám otec, :]
kázal nám otec ať máti trávy zelené naštu.“

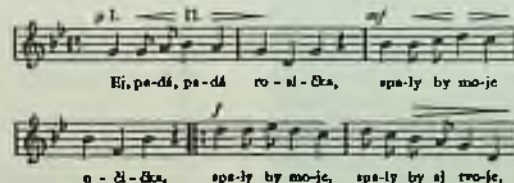
Jedna ji žala, vázala, [: jedna ji žala, :]
jedna ji žala, vázala, druhá žalosně plakala:

„Ach, pro ten kousek travíčky [: mám já opustit, :]
ach, pro ten kousek travíčky mám já opustit mamičky!“

Ach, pro ten kousek travíčky [: mám já opustit, :]
ach, pro ten kousek travíčky mám já opustit tatíčka!“

Ach, pro ten jeden z růže květ [: mám já opustit, :]
ach, pro ten jeden z růže květ mám já opustit celý svět!“

EJ, PADÁ, PADÁ ROSIČKA.

Ej, pa-dá, pa-dá ro-si-čka, spa-ly by mo-je

o-si-čka, spa-ly by mo-je, spa-ly by aj tvo-je,

spa-ly by, da-že má, o-bo-je.

Zpívá se jako dvojklařským křtem (nástup hlasů označen I. a II.).

Pokrač. zítra

DENNÍ HLASATEL 5

11. února 1987

F. LEHNEOVÁ

Proti vůli rodičů

(INGEBORG)

ROMAN

po tom, co se stalo, nikoho jiného vidět. Pochop to!“

„Ale nikoliv bez rozloučení!“ — a znovu ji zlábal, až ho něžně odstrčila. Konečně zdráhavě poslechl. Nebyl s to, odloučit se od ní. Zaslechl však blížící se hlasy. Vyšel proto opatrně jinými dveřmi.

Yva osaměla. Přitiskla obě ruky na srdce.

„Jak jsem šťastná! Bože, jak jsem šťastná,“ — zašeptala.

VII.

Mladý důstojník si nijak netajil obtíže, které se postaví jeho spojením s krásnou umělkyní. Zatím však se o ně nestaral. Potěšovala ho především myšlenka: je tvá — přehrady, jež vás dělily, padly — a jakým způsobem! Ještě teď prožíval blažený úlek — když uctěl na tváři tak neočekávané její měkké rty — když spočinula na jeho srdci.

Radost a rozčilením mohl sotva usnouti. Na Nový rok z rána procitl poměrně brzy. Vyhlédl z okna. Byl mrazivý den zimní — sněh jiskřil a skvěl se ve slunečních paprscích.

Kamil prohlížel v radostné náladě došlé dopisy. Byl mezi nimi dopis od matky. Přčetl si jej. Pak stáhl mrzutě brvy a pohodil dopis stranou. Což nutno vždycky obnovovat tyto staré historky! Dala mu dostatečně znáti, aby pomýšlel brzy a vážně na ženitbu a opět zdůrazňovala, že dle jejího názoru nehodí se nikdo za jeho budoucí choť tolik, jako Valerie de Fleury.

„Míniš, drahá máti?“ zamyslel se Kamil. „Znáš ještě jednu ženu...“ A při vzpomínce na Yvu zmocnila se ho nesmírná touha, aby ji spatřil. Oblékl plášť, objednal si květiny a ubíral se k ulici, kde bydlila. Snad náhodou ji potká. Nepotkal ji. Přecházel chvíli po druhé straně ulice a zíral do jejích oken. Okna však byla zastřena záclonami a ozdobena bohatě květinami. Pak se náhle rozhodl jinak a stanul před jejími dveřmi. Zavvonil. Hezká panská, vkusně odcená, mu otevřela.

„Milostivá slečna odcšla. Milostivá slečna nepřijímá dnes vůbec návštěv“, dodala. A nedůvěřivě hleděla na Kamilův stejnokrój.

Zasmál se vesele.

„Ale mou navštívenku laskavě odevzdáte, že ano?“

To si mohl mysliti. Věděl, jak žije Yva uzavřeně.

Bylo již poledne. Zavolal kolemjedoucí auto a odejel k paní z Belfortu. Baronka vrátila se právě z procházky. Měla ještě plášť a klobouk na sobě.

„Pozdrav vás bůh, Mílo! Toť překvapení!“
Pokrač. zítra

Český národní hřbitov v Chicagu

Již přes 100 let dobře slouží potichým československým krajanům veřejnosti v Chicagu a okolí.

Pohřbívaní do země, zehem a do krypt MASA-RYKOVA MAUZOLEA s křídly Dr. Ed. Beneše a Gen. M. R. Štefánika.

Obstaráme letní i zimní zdobení hrobů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s držbou.

Tel.: 788-8442, 539-8442
5255 No. Palaski Rd.
Chicago, IL 60630

Poslouchajte náš rádlový program každou nedělu v 9 hodin ráno na WKDC 1530.

STO

LIDOVÝCH PÍSNÍ

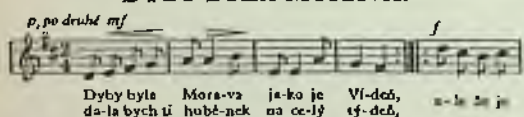
K POCHODU

pro jeden až čtyři hlasy

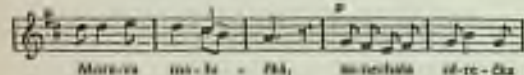
UPRAVIL

MIROSLAV KREJČÍ

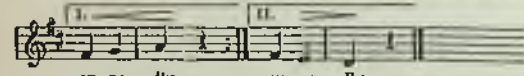
DYBY BYLA MORAVA.

Dyby byla Mora-va ja-ko je Vi-deň, a-le to je
da-la bych ti hu-bě-nek na cel-ý tý-deň,

Mora-va ma-lo-ka, Ma-lo-ka, Ma-lo-ka

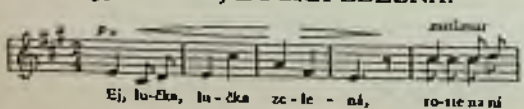
sy-ne-čka, sy-ne-čka.

Dyby byla Morava jako je Vídeň,
dala bych ti huběnek na celý týden;
[: ale že je Morava malouška,
zanechala očerška synčka. :]

Dyby byla Morava jako jsou Čechy,
dala bych ti huběnek plný dva měsíce,
[: ale že je Morava malouška,
zanechala očerška synčka. :]

Dyby byla Morava jako Borovany,
dala bych ti huběnek na obě strany,
[: ale že je Morava malouška,
zanechala očerška synčka. :]

EJ, LUČKA, LUČKA ZELENÁ.

Ej, lu-čka, lu-čka ze-le-ná, ro-ste na ní

MAJETKY NA PRODEJ

KUPTE ANEBY PRODEJTE VÁS
DUM NAŠE SLUŽBOU. 41 LET
NA STEJNEM MÍSTĚ!

WILLIAM M. BAAR

BAAR & BAAR REALTORS

6335 W. CERMAK RD
Berwyn, Illinois
YOUR LUCKY NUMBER
788-4665.

REAL ESTATE FOR SALE

CHAIN-O-LAKES
ATTENTION ALL CAPTAINS
WATERFRONT MODEL OPEN
2 bdrm., 2 and half ba., ultimate town-
homes. No extras to buy. It is all here.
1,230 sq. ft. to 2,460 sq. ft. \$70 M - \$200
M. Builder. 587-2330.

2 Big Lots For Sale
Suitable For 2 Homes
Oakwood Hills in Bohners
Lake, town of Burlington.
\$7000 for both. - 543-9393.

Cicero by Owner, expandable
7-room house, newly remodeled.
1612 S. 57th Ct. Open House
Sat. 1 - 4.

8 3-4 assum. mortgage, 5-6
room house. 5739 W. 22nd Pl.
Open House Sun 1-4. Call 392-
2933 eve.

American Home profesional cleaning service

Living, dinning room
plus Hall - \$ 35,00
Sofa-chair - \$ 45,00
Love seat - \$ 20*00
Dinning chairs - \$ 4*00 each
Wall Washing - \$ 25,00
Du pont Teflon carpet and furni-
ture protector extra good honest
KAREL DUSEK
484-7684
10 off this coupon

U.S. Savings Bonds ★
America's favorite
way to save!

Kupujte u obchodníků,
kteří u nás inzerují.

MAJETKY NA PRODEJ

MICKI SPIGL

Miki Spigl
Cermak Road
Realty
6226 záp. Čermák
Berwyn, Ill.
484-4800

V r. 1987 je velmi dobré
koupit majetek. Interest Rá te
jsou velmi nízké. Tím pádem je
také dobré prodat. Pro poradu
a zdarma ohodnocení Vašeho
majetku volejte MIKI.

HELP WANTED

NEED A RELIABLE PERSON to assist
woman just home from a rehabilitation
center. 24 hour duty. Must be able to cook
3 simple meals a day. Should speak some
English. 764-1655 or leave message.

Přijme se zručný řemeslník na údržbu
bytů a opravu apartmentních budov. Stálá
práce pro správnou osobu. Zaučím. Ang-
ličtina není nutná. Volejte: 261-2915 nebo
484-7385.

JEWELRY DESIGN-REPAIR PERSON
Multi-million dollar jewelry company in
Grand Rapids, Michigan is adding to its
in-house Shop and seeks designers ex-
perienced in wax work, casting, mounting
of diamonds and gemstones and repair
work. Excellent benefits. Salary open based
on level of experience. Please call Barb at
Randy Disselkoen, Ltd. 616-942-2990.
Send resumes to: 3090 South 28th Street,
Grand Rapids, Michigan 49508.

Live-in housekeeper for family
of 5. Slovak, Czech or English
speaking. Call Ann 739-7319.

Překlady a Emigrační věci

Překládám do angličtiny legální
doklady školní a osobní
notářsky ověřené.

O. KOVAR
Píšte na adresu:
P. O. BOX 176
Riverside, IL 60546
nebo volejte:
312-442-7115

Zima (312) 484-1118
je tady

marina's BEAUTY SALON

Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new
salon - formerly at
26th St. & Hamlin,

now at
6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

5801 West Cermak Road
6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650
Telephone 656-2000

Banking Hours	Drive-In and Walk-Up
Monday 9 a.m. to 3 p.m.	8 a.m. to 6 p.m.
Tuesday 9 a.m. to 3 p.m.	8 a.m. to 6 p.m.
Wednesday Closed	8 a.m. to 3 p.m.
Thursday 9 a.m. to 3 p.m.	8 a.m. to 6 p.m.
Friday 9 a.m. to 6 p.m.	8 a.m. to 6 p.m.
Saturday 9 a.m. to 12 noon	8 a.m. to 3 p.m.

A FULL SERVICE BANK

Co-operative Federal výpomocný spolek

Ukládejte vaše úspory v našem českém výpomocném spolku. Jsme poslední československý výpomocný spolek na 26. ulici v české Kalifornii.

Vyplácíme nejvyšší možné úroky na peníze, uložené do pravidelných vkladních knížek a máme certifikáty pro vložení peněz na různé časové lhůty.

V našich úřadovnách vždy obdržíte rychlou a zdvořilou obsluhu. Obchodujte s krajskou spořitelnou, kde vaše zájmy jsou vždy naše zájmy.

CO-OPERATIVE FEDERAL Savings and Loan Association

Obchodujte se spořitelnou, kde slouží vašim nejlepšími zájmy.

3821 W. 26th Street
Chicago, IL 60623
Telefon LA 1-3270

6125 S. Cass Avenue
Westmont, IL 60559
Telefon 963-9500

PŘÁVĚ VYŠLO

Josef Kalvoda, Ph.D.: The Genesis of Czechoslovakia, váz. 673 stran, \$30.00, pošt. \$32.00.
Jarošová Emma: Mezi starou a novou vlastí, brož., 368 stran, \$8.50, pošt. \$10.00.

Máme velký výběr křišťálového skla z Československa, jakož i keramiku, granáty, panenky v krojích, kukuřičné panenky, rekordy, české knihy, slovníky a učebnice, šátky na hlavu, čaje, koření, kuchyňské potřeby, voňavku 4711 a pro muže značku TABAC při holení a mnohé jiné.

Novinka: Dvojitý odznak americká a česká vlajka z látky, možno použít k přilnutí, velikost 3x4 in., \$2.50, pošt. \$3.00.

Sušené hříbky imp. z Evropy, světlé, drobně krájené: 1 lb. \$24.00, pošt. \$26.85 - půl lb. \$12.50, pošt. \$15.15 - čtvrt lb. \$6.50, pošt. \$8.45.

Kráječ knedlíků, \$9.50, pošt. \$11.50.

Mlýnek na mák z železné litiny, \$27.50, pošt. \$30.90.

Opět na skladě jáhly (proso), 1 lb. 85 c, pošt. \$2.60, 3 lb. \$2.55, pošt. \$4.00.

Kazety české a slovenské ve velkém výběru, pište si o seznam.

Právě vyšla novinka - Vlasta Krška známá "International Queen of Polka" - vydala pod názvem VLASTA kazetu a L.P. rekord zpívané v angličtině. Kazeta \$8.50, pošt. \$10.00, rekord \$7.98, pošt. \$9.98, obsahují stejné písně.

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zasílali o 7 centů více na státní daň.

Vyřizujeme rychle a spolehlivě Tuzexové zásilky do Československa.

F. PANCNER, Inc.

Zástupce TUZEX dárkové společnosti do Československa
6514 West Cermak Rd., Berwyn, IL 60402 - Tel. (312) 484-3459

Obchodní hodiny:
Denně od 9:30 ráno do 6:00 večer
V sobotu od 9:00 ráno do 6:00 večer

V neděli zavřeno

JIŽNÍ AFRIKA ...

a co o ní nenajdete v ENCYKLOPEDI

Jiří Troják

11. února 1987

DENNÍ HLASATEL 7

NĚCO O VZDĚLÁNÍ PRO ČERNÉ

Jihoafrická vláda vyhlásila v dubnu 1986 desetiletý program k zvýšení vzdělání - a jeho úrovně - pro černé, barevné a Indý. Tento program, který bude stát 10 000 milionů randů, je zaměřen především k zvýšení počtu učitelů, zvýšení jejich kvalifikace a počítá samozřejmě s předpokládaným mohutným přílivem černých žáků.

Jen málo vývojových zemí, zejména v Africe, se může pochlubit delšími tradicemi ve vzdělávání svých obyvatel v termínech západní civilizace. Povinná školní docházka je v převážné většině těchto zemí neznámým pojmem a procento docházky do škol u dětí školního věku kolísá od státu ke státu:

EGYPT	64 %
NIGERIE	57 %
GHANA	52 %
TANZANIE	50 %
ETHIOPIE	29 %
JAR	80 %

Procento gramotnosti u dospělých :

KENYA	47 %
EGYPT	38 %
NIGERIE	34 %
MOZAMBIK	26 %
JAR	70 %

Počínaje rokem 1961 byl program školní výuky pro černé zaměřen na zvýšení nejen základního, ale i vyššího vzdělání.

V roce 1955 bylo na území JAR pouze 35 000 žáků vyšších škol. V roce 1984 se tento počet zvýšil 31 krát na 1 096 000 žáků. Celkem 6 milionů černých žáků /24 % veškeré černé populace/ je dnes vzděláváno ve školách. Poměr žáků na jednoho učitele činil v r. 1961 58:1; dnes je to 39:1.

V r. 1974 maturovalo úspěšně 5 000 černých studentů /8,5% z celkového počtu maturantů/. O deset let později složilo maturitní zkoušky celkem 47 500 černochů /37,8% z celkového počtu maturantů/.

Školní docházka v Jižní Africe ještě není povinná pro všechny černochy. V r. 1981 byl zahájen rozsáhlý program povinné školní výchovy. V r. 1985 byla školní docházka závazná v 392 oblastech s účastí 183 000 dětí. Tento program se neustále rozšiřuje v obou směrech - zahrnováním více oblastí a zaváděním vyšších tříd na základě žádostí černých školních výborů a rodičovských sdružení.

Státní rozpočet na vzdělání černochů se od roku 1970 zvyšuje téměř o 30% ročně; je to největší růst vůbec v jakémkoli odvětví státního aparátu.

V roce 1986 činí státní rozpočet na černé vzdělání v JAR 1 784 000 randů. Více jak 1 700 milionů ročně se tedy vydává na vzdělávání černých učitelů a školní výuku 6 milionů černých žáků.

Pokrač. na str. 8

BERWYN NATIONAL BANK

JEDINÁ ČESKÁ BANKA
7112 W. CERMAK ROAD
BERWYN
Telefon: ST 8-4700

Pondělí úterý čtvrtek 9 ráno
do 3 odpo. Ve středu zavřeno.
Pátek 9 ráno do 3 večer.
Sobota 9 ráno do 1 odpoledne.

Zajímavosti

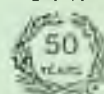
Škoda, že už nežije. Dovedete si představit, jak by asi byl udiven Otec vlasti, Karel IV., kdyby poznal, že po 670 letech se na něho v národě vzpomíná? A ještě k tomu jako na panovníka, který morálně vysoko předčil středověké i novodobé krále a představitele státu!

V úctě k němu jsme jednotni. Ne tak v květnovém datu. Někdo píše, že se narodil dne třináctého, jiný na den sv. Jana a setkáme se někdy i s datem čtrnáctého.

V podstatě na dni nebo dokonce hodiny nezáleží ani tolik, jako se od největšího císaře své doby učít a brát si z jeho skutků závazný příklad.

CZECHOSLOVAK RADIO HOUR NEW YORK

WNYM
1330 KC AM
Tuesday and Wednesday
7 P.M.

MAIL ADDRESS:
JAN PETLICKA, DIRECTOR, ANNOUNCER
57-20 66th STREET
JACKSON HEIGHTS, N. Y. 11372
TELEPHONE (212) 428-1070 174 Hous. Service

NAVŠTIVTE Plaza Restaurant

Zde si pochutnáte jak na českých, tak i amerických jídlech. Nabízíme vám importovanou vína a piva a z našeho baru coctaily všeho druhu.

Otevřeno každý den od 11 hod. dop. do 8 hod. večer.

Možnost pronajímání místnosti pro soukromé účely. Podáváme jídla do soukromých domácností. - Jídla přes ulici.

7016 W. CERMAK RD., BERWYN, IL.

Tel. 795-6555

ZDENEK KRESL

majitel

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby
veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti.

6000 West Cermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 656-3000 Member FDIC

DO ČESKOSLOVENSKA 1987

Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga, New Yorku a nebo z dalších míst USA. - 14. a 28. května, 11. a 25. června, 9. a 23. července, 6. a 20. srpna, 3. a 17. září.

Každý zájezd je na 16, 23 a nebo na 30 dní pobytu a může být prodloužen až na 90 dní.

Ceny letenek do Prahy a Bratislavy do konce dubna, z Chicaga 624 dol., do konce května 728 dol. a pak do 15. září 868 dol. Z New Yorku do konce května 618 dol. a pak 758 dol. Velmi výhodné ceny do Vídně - 649 až 729 dol.

V zimě za sluncem a příjemnou pohodou. Zájezdy na Floridu, na Havajské ostrovy, do Mexika, na Bahamas, Jamajku, Arubu a jiné Karibské ostrovy za velmi výhodné ceny.

Vyřizujeme rychle a spolehlivě návštěvy vašich příbuzných z Československa.

Vyžádejte si podrobné informace u

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 W. Cermak Road, Berwyn, IL 60402

Tel.: 312-749-1333 nebo 242-1512

Dostali sa mi do rúk Vídeňské svobodné listy z 2. októbra 1986. Vlastne len xeroxová kópia článku MAĎARSKÝ REVI-ZIONISMUS.

Kto sleduje maďarskú iredentistickú tlač na Západe sa mohol presvedčiť, že štúdiá podobné Zsuzsi L. Nagyovej nie sú zriedkavým javom. Naopak sa vyskytujú v enormnom množstve a sú namierené na zrušenie Trianonskej zmluvy, volajú po reštitúcii maďarského historického práva a po reštitúcii Veľkého Maďarska, čiže maďarskej iredente ide o zničenie Nástupníckych štátov a to najmä Československa. Z neho zas chcú bezpodmienečne dostať Slovensko.

Nechcú pripustiť, že vlastne rokom 1918 sa slovenský národ dostal z feudálneho tyranstva a len čo sa vykúpil v demokratickom ovzduší, Maďari v totálnej kolaborácii s osou Berlín Rím, 2. XI. 1938 v dosledku mnichovsko-viedeňskej dohody obsadili časti južného a východného Slovenska. 23. marca 1939 násilne vtrhli do Zemplína a obsadili časti okresov Sobrance a Sniny a tiež slovenské a rusínske obce na Podkarpatskej Rusi. V 1940 obsadili so svolením Hitlera Severné Sedmohradsko a v 1941 zase Báčku s Medzimurím.

Pani Nagyová berie do ochrany Horthyho, zakladateľa maďarského iredentizmu a šíriteľa nenávisťi boji Československu. Veď podstatou celej stredoeurópskej horthyovskej zahraničnej politiky bolo ako to napísal sám Horthy vo svojich poznámkach pre rozhovor s Hitlerom - Diplomatické spisy II. dok. 31, str. 144-146, Budapešť 1963 - »Podmienkou nášho úspechu v prípade vojny by bolo zabrániť Malej Dohode protimaďarské útoky. V tom záujme treba v prvom rade ZNIČIť ČESKOSLOVENS-KO. Verím, že naša nádej nie neopodstatnená a že v prípade spomínaného v krátkom čase obsadíme celé územie HOR-NEHO MAĎARSKA... Tak jednou ranou mohli by sme zabíjať 2-3 milióny Maďarov (???)... a územne by sme mohli oslobodiť od nepriateľa také oblasti, ktoré sú pre nás cenné z hľadiska materiálneho zásobovania«.

Pani Nagyová sice politiku Horthyovú považuje za prehnanú ale verne jej slúži a dožaduje sa cestou takzvaných maďarských menšín prinávratenia SLOVENSKA a INÝCH ÚZEMÍ, ktoré svojim povodom patria národu žijúcim dnes v Nástupníckych štátoch.

Medzi Horthym a pani Nagyovou niet žiadneho rozdielu. Treba Nagyovej pripomenúť, že takzvané maďarské menšiny vznikli vlastne intenzívnou pirátskou maďarizáciou. Tak do roku 1910, píše Oszkár Jászi: Maďari štatistickou maďarizáciou pohltili 3,057.000 Nemaďarských národov a z toho bolo 700.000 Slovákov a tým aj si ukrojili zo slovenskej národnej pody podľa Jána Svetoňa 263 slovenských obcí a 10 slovenských miest. Horthy počas druhej vojny vyhnal slovenskú inteligenciu a štátnych zamestnancov z obsadeného územia a zbytok pomad'arčoval.

Kádárov režim, ako to robili aj predošlé režimy, slovensky neuznávajú - pripúšťajú len SLOVENSKE HOVORIACI MAĎAROV, zatiaľ čo sa v Nástupníckych štátoch dožadujú pre tak zvané maďarské menšiny menšinové nadpráva, ktoré sa im neoprávnene do zbla vysluhujú.

Bolo by načase aby se Nástupnícke štáty dožadovali pre Maďarmi vykorisťovaných Nemaďarských príslušníkov tie isté práva v MLR, aké t. zv. Nemaďarské menšiny požívajú.

V MLR dnes žije prinajmenej polmilióna Slovákov bez priznania menšinových práv. Táto bolavá situácia volá po náprave. Volá po náprave aj situácia Slovákov, ktorí sú terorizovaní a pomad'arčovaní na južnom Slovensku CSEMADOK-om. Tento svaz Maďarov za každú cenu pod

HISTORIE KREMNICKEHO ZLATA

Historie těžby vzácných kovů ze zlato-nosných rud v Kremnickém a Štiavnickém pohoří je starší než 658letá Kremnica, které uherský král Karel Robert roku 1328 udělil městská privilegia. Od tohoto letopočtu se datuje prudký rozvoj těžby a zpracování zlata, o několik let později také ražby zlatých dukátů, denárů a grošů v kremnické mincovně. Ve 14. století v okolí Kremnice produkovalo asi 30 mlýnů a hutí ročně 130 kilogramů 12karátového zlata. Jeho sláva stoupala i klesala.

Za 36 let od začátku tohoto století se v Kremnici nevytěžilo více než 1.500 kg zlata a 3.000 kg stříbra. Z poválečných let byl nejštědřejší rok 1967, kdy se vytavilo 133 kg zlata. V roce 1970 se získalo jen 81 kg zlata. Jeho cena na světových trzích značně poklesla, těžba se stala nerentabilní a proto byly kremnické doly uzavřeny.

Bylo však známo, že pod vrchem Šturec, kam ústila na místní poměry nejvýdatnější Schrämenova žíla, došlo v roce 1443 vlivem poddolování území a země-třesení k sesuvu půdy o několik desítek

metrů. Léta byl Šturec nedotčený. V minulém desetiletí cena zlata vzrostla pěti až šestinásobně. A to byl důvod k obnovení těžby v kremnických rudných polích.

Po několikaletých přípravách a průzkumech byla vedle štol Ludvík vybudována nová štola Andrej, dlouhá asi 460 metrů. A byly zahájeny i práce v opuštěných šachtách z minulých století. Začala se zužitkovat i chudší zlatonosná ruda - z tuny se získává 1,5 gramů zlata a 15 gramů stříbra. A to všechno se nyní zase již vyplácí.

Do konce roku 1986 bylo v Kremnici zpracováno 6.000 tun rudy - toto množství bude zvýšeno až na 30.000 tun ročně. Byla zavedena nová technologie zpracování rud a těžení zlata a stříbra. Osvědčí-li se - do konce roku 1987 se to spolehlivě ukáže, pak se bude zpracování rud postupně rozšiřovat. A v konečné fázi, po realizaci plánované investiční výstavby by prý vlastní výroba zlata v podstatě nahradila a pochopitelně s ještě vyšším objemem výroby středočeských zlatonosných rud ve středním Povltaví - dovoz ze zahraničí. Spotřeba zlata bude totiž stoupat také v Československu v souvislosti s rozvojem elektrotechnického průmyslu, především s rozvojem mikroelektroniky. Vídeňské Listy

vedením Miklósa Duraya chce odstranit nie len Slovákov ale spraviť zo slovenskej národnej pody vyslovene maďarské územie. DR. EMANUEL T. BÖHM, USA

Výdaje na jednoho žáka ročně činily:

v roce	1980/81	1981/82	1982/83	v roce	1983/84	1984/85	1985/86
	116,76 randů	167,22 -"	195,03 -"		237,16 -"	291,87 -"	365,11 -"

Více jak 15 nových tříd se staví v JAR každým pracovním dnem; na bázi propočtu 40.žáků ve třídě se staví možnost výuky pro 600 žáků denně!!

Školné až do maturitního vzdělání se ve státních školách neplatí. Knihy, psací potřeby a ostatní pomůcky jsou přidělovány žákům zdarma. Nákladné pomůcky ke studiu jazyků budou dodávány rovněž zdarma od roku 1987. Jediné školní poplatky jsou ty, které si určí jednotlivé školní černé výbory - nikoli stát. Tyto poplatky mají sloužit k zlepšení sportovních a rekreačních zařízení ve školách.

Mzdy učitelů jsou vypláceny na základě jejich kvalifikace - bez ohledu na jejich rasovou příslušnost.

Vzhledem k tomu, že 70 % černých učitelů v Jižní Africe nemá dosud maturitu a pouze 1 000 jich má univerzitní vzdělání, existuje dosud poměrně velký rozdíl v plátech černých a bílých učitelů. K nápravě tohoto stavu je v běhu řada výcvikových programů ke zvýšení kvalifikace černých učitelů. Učitelské ústavy v JAR mají zapsáno 18 000 černých učitelů k různým nastavným studiím.

V roce 1985 zvýšilo min.školství JAR počet nových učitelských míst o 7 500 za účelem uspokojení podmínek výuky a dalšího zlepšení poměru učitelů a žáků.

I hmotných pobídek se využívá k urychlení zvýšení kvalifikace:

Poskytují se peněžité odměny těm učitelům, kteří ve svém volném čase ukončí jeden nebo více univerzitních kurzů.

Byly zavedeny speciální jednoroční semestry v předmětech, ve kterých je nedostatek učitelů nejaktuálnější.

Učitelé se také mohou zapsat do večerních škol; v r.1985 se za účelem zvýšení kvalifikace takto zapsalo na 4 000 černých kantorů.

UNIVERZITNÍ VZDĚLÁNÍ

Loni bylo zapsáno téměř 42 000 černých studentů na jihoafrických univerzitách. Přes 1 000 studentů lékařství, farmacie a zvěrolékařství studuje v MEDUNSA /Medical University of Southern Africa/, poblíž Pretorie. Medunsa byla založena v r. 1978 a promovalo zde dosud na 100 černých doktorů. Náklady na studie a ubytování činí 16 000 randů ročně na jednoho studenta - z toho 13 000 randů hradí stát.

Nejnovější a největší černou univerzitou je VISTA /zal.r.1983/, která vyučuje 10 000 černých studentů v jednotkových budovách v pěti městech JAR, včetně Soweto. V současné době jsou budovány nákladem 10 mil.randů dvě černošské studentské koleje v Soweto a Mamelodi. Budou otevřeny v roce 1988.

Univerzitní vzdělání již dávno není zákonem vyhrazeno pouze bílým;

kterákoliv univerzita v Jižní Africe přijímá k zápisu studenty ze všech rasových skupin. V roce 1983 bylo na "bílých" univerzitách zapsáno 1700 studentů černé pleti, v roce 1984 jich už bylo zaregistrováno 2200, loni toto číslo přesáhlo 3500.

University of South Africa - UNISA - v Pretorii je největší "dálkovou" univerzitou na světě. Od samého jejího vzniku přijímala studenty všech barev z JAR, z ostatních afrických států a z celého světa vůbec. 45% všech studentů UNISA tvoří černí.

Technických škol a institucí je v JAR v současné době 33, z nichž 19 bylo vystavěno během posledních dvou let. V roce 1985 z nich vyšlo celkem 500 mužů a žen, kteří získali diplomy v celé řadě technických oborů.